

EGYHÁZI ÉLET — HÍREK

Egyházi Képviselő Tanács

Az E. K. Tanács jún. 19-én tartotta II. évnegyedi gyűlését dr. Barabássy László főgondnok és dr. Kovács Lajos püspök elnöklete alatt. Tárgysorozatán szerepeltek az elnökileg elintézett fontosabb adminisztratív és gazdasági ügyek. Az állandó bizottságok jegyzőkönyveinek ismeretése, az Egyházi Főtanács leiratai és a szentgericei egyházközség vihar által megrongált templomának és tornyának javíttatása.

A III. évnegyedi ülés okt. 23-án volt. A tárgysorozat fő pontjai voltak: az elnökileg elintézett ügyekről készített jelentés, az egyes szakbizottságok jegyzőkönyvei, a Teológiai Intézet 1979—80. tanulmányi évről szóló jelentés, a Lelkészképesítő Bizottság jegyzőkönyve, a teológiai felvételi vizsga eredménye, valamint az Egyház 1980. évi költségvetésének módosítása.

Az E. K. Tanács IV. évnegyedi ülését dec. 4-én tartotta. Az elnökileg elintézett fontosabb ügyekről előterjesztett jelentés után E. K. Tanács foglalkozott a szakbizottságok jegyzőkönyveivel, az unitárius teológiai hallgatók 1980/81. tanév I. félévi ösztöndíjának és tanulmányi segélyeinek megállapításával, az egyházköri közgyűlések jegyzőkönyveivel, az egyházköri közgyűlések választásaival. Egyben megállapította az 1981. évre szóló egyházfenntartói járulékok és központi juttatások összegeit, a kisnyugdíjasok és utódaik részére folyósítandó rendszeres segélyeket; végül jóváhagyta az Egyházi Központ és a Nyugdíj- és Segélypénztár 1981. évi költségvetését.

Egyházköri közgyűlések

A *Sepsiszentgyörgyi egyházkör* aug. 31-én tartotta évi rendes közgyűlését az alsórákosi egyházközségben. A Főhatóság részéről jelen volt Sebe Ferenc előadó-tanácsos. A közgyűlés megtárgyalta az esperes évi jelentését és a különböző előterjesztéseket, majd jóváhagyta az 1981. évi költségvetést. Utána megválasztotta az egyházkör vezetőségét az 1981—1984. évekre a következők szerint: esperes Májay Endre, köri felügyelő gondnokok dr. Kiss Dezső és Szabó Sándor, köri jegyző Kiss Károly, közügyigazgató Kiss Jenő, jogtanácsos dr. Dakó Bálint. A valláserkölcsi bizottság tagjai: Fekete Dezső, Egyed Dániel és Máthé Sándor lelkészek lettek. A közgyűlési istentiszteleten a lelkészi szolgálatot Székely János kőkösi lelkész, az énekvezéri teendőket Máthé Vilma vargyasi énekvezér végezte.

A *Kolozs-tordai egyházkör* szept. 5—6. napjain tartotta évi rendes közgyűlését a petrozsényi egyházközségben. A tárgysorozat főbb pontjai voltak: az esperes évi jelentése, a különböző bizottságok jelentései, az 1981. évi költségvetés jóváhagyása. A közgyűlés megválasztotta az 1981—1984. évi ciklusra: esperesnek Benedek Sándort, köri felügyelő gondnoknak Balla Józsefet, köri jegyzőnek Bálint Ferencet, közügyigazgatónak Kiss Zoltánt, köri jogtanácsosnak dr. Gál Miklóst, a valláserkölcsi nevelési bizottságba: Fazakas Ferenc, Pataki András, Ferencz Gábor, Szabó Zoltán és Rezi Elek lelkészeket. Szombaton este az istentiszteleten Boda József nagyváradi—bihari lelkész prédikált, utána egy rövid műsoros ünnepély következett. Vasárnap a közgyűlési istentiszteleten a szószéki szolgálatot Ferencz Gábor torockói lelkész, az énekvezéri teendőket Utó Gyula végezte. Az Egyházi Központ képviselőjében jelen volt András György előadó-tanácsos.

A *Székelykeresztúr—Udvarhelyi egyházkör* okt. 5-én Homoródkaracsonyfalván tartotta évi rendes közgyűlését, melyen az egyházi főhatóságot András György előadó-tanácsos képviselte. A tárgysorozat fontosabb pontjai itt is az esperes évi jelentése, szakbizottságok előterjesztései, költségvetés jóváhagyása és a választások voltak. Közgyűlés megválasztotta az 1981—1984. évekre esperesnek Báró Józsefet, köri felügyelő gondnoknak dr. Molnár Istvánt és Lőrinczi Lajost, köri jegyzőnek Lakatos Gyulát, közügyigazgatónak Fodor Dénest, köri jogtanácsosnak dr. Orbók Lászlót, a valláserkölcsi nevelési bizottság tagjainak: dr. Szász Dénes, Ádám Dénes, Bencző Dénes, Jakab Dénes, Bíró Lajos és Lakatos Gyula lelkészeket.

A közgyűlési istentiszteleten Bíró József kadácsi lelkész prédikált, az énekvezéri teendőket Szabó Mihály homoródmási énekvezér végezte.

A *Maros—Küküllői egyházkör* évi rendes közgyűlését okt. 11—12. napjain tartotta Marosvásárhelyen. A Főhatóság részéről jelen voltak dr. Kovács Lajos püspök a főtisztelendő asszonnyal és dr. Barabássy László főgondnok. A közgyűlés az esperesi jelentés, szakbizottságok előterjesztéseinek megtárgyalása után jóváhagyta az 1981. évi költségvetést. Ezután a közgyűlés megválasztotta az egyházkör tisztviselőit az 1981—1984. évekre: esperesnek Kolcsár Sándort, felügyelő gondnokoknak Inczeffy Károlyt és dr. Murvay Sámuel, köri jegyzőnek Csongvay Attilát, közügyigazgatónak Benczédi Ferencet, pénztárosnak Kecskés Lajost, jogtanácsosnak dr. Jánosi Pált. A valláserkölcsi bizottság tagjai lettek: Nagy Ferenc, Benczédi Ferenc, Kecskés Lajos, Foris Géza, Balácsi László és Kotecz József lelkészek. A szombat este tartott közgyűlési istentiszteleten Nyitrai Mózes vadadi lelkész prédikált, ezt követte a marosvásárhelyi énekkar és vendégművészek közös műsora. Vasárnap az egyházközség templomépítésének 50-ik évfordulóján tartott istentiszteleten dr. Kovács Lajos püspök végezte a szolgálatot. A vendéglátó egyházközség a Főtisztelendő úrnak és Főtisztelendő asszonynak meleg köszöntését tolmácsolta.

Lelkészi értekezletek

A III. évnegyedi közérdekű és teológiai lelkészi értekezleteket szept. 5—10. és okt. 7—9. napjain tartották meg az egyházkörökben. A közérdekű előadás témája volt: „Románia gazdasági-társadalmi fejlődése az

1981—1985. ötéves terv időszakában és távlati irányvonalak 1990-ig.“ A teológiai előadás: „A konfirmációval kapcsolatos lelkipásztori gondozás“ kérdésével foglalkozott.

A IV. évnegyedi lelkészi értekezletek nov. 4—7. napjain folytak le. A közérdekű előadás tárgya: „Államunk hozzájárulása az összeurópai biztonságot és együttműködést szolgáló madridi összejövetelhez“ volt. A teológiai értekezletek tárgyát „Az új magyar nyelvű bibliafordítás és annak unitárius vonatkozású értékei“ és „A Biblia helye vallásunkban“ c. előadások képezték.

A lelkészi értekezleteken részt vett az Egyházi Központ képviselője.

Lelkésznevelés

Évzáró: A Protestáns Teológiai Intézet az 1979—1980. tanévet jún. 29-én fejezte be. Teológiai hallgatóink évzáró istentiszteletén a szószéki szolgálatot, Mt 6, 33 alapján, dr. Kovács Lajos püspök végezte. Délután volt a közös évzáró ünnepély a fenntartó protestáns egyházak püspökeinek és főgondnokainak részvételével. Dr. Erdő János rektor jelentésében beszámolt az 1979—1980. tanév munkájáról, kiemelve a lelkésznevelés igényes végzése, a teológiai tudományok művelése, egyházaink és országunk szolgálata terén elért biztató eredményeket. Az ünnepély különböző versenydíjak és jutalmak kiosztásával ért véget. Hallgatóink közül Szász Ferenc, Szén Sándor, Nagy László, Rüszt Domokos és Székely Miklós részesültek kitüntetésben.

Vizsgák: Szakvizsgát tett a júniusi vizsgaidőszakban Szén Sándor, a szeptemberiben Péterfi Sándor és Varga Sándor. Lelkészképesítő vizsgát tett és lelkészi oklevelet szerzett júl. 10-én Katona Dénes.

Évnyitó: Az 1980—1981. tanév ünnepélyes megnyitása okt. 1-én történt. Az okt. 12-én tartott tanévkezdő istentiszteleten dr. Kovács Lajos püspök prédikált. A rektor tanévnyitó értekezésében az ember rendeltetésével foglalkozott, melynek lényege önmagunk megvalósítása. Az ünnepély az I. éves hallgatók fogadalomtételével fejeződött be.

Szolgálat: Az intézet hallgatói a kolozsvári mezőgazdasági állami vállalat keretében 14 napon át őszi termény-betakarító munkálatokban vettek részt. Jól végzett munkájukért elismerésben részesültek.

Legáció: A karácsonyi ünnepeken hallgatóink legátusi szolgálatot végeztek a különböző egyházközösségekben. A gyülekezetek lelkészei és hívei szeretettel fogadták őket.

Személyi változások

Nyugalomba vonult dec. 1-től *Kökösi Kálmán* árkosi lelkész, a sepsiszentgyörgyi egyházkör esperese. 1913. aug. 3-án született Brassóban. Teológiai tanulmányait az 1930—1935. években az Unitárius Teológiai Akadémián végezte el. 46 évig tartó lelkészi szolgálatának állomásai voltak: Bölön, Vargyas, Szabéd, Mészkö és Árkos. 1973-tól a sepsiszentgyörgyi egyházkör esperesi tisztségét is betöltötte. Isten áldása legyen további életén.

Kinevezések: Rendes lelkészi minőségben kinevezést nyert *Katona Dénes* nov. 1-től a székelyderzsi egyházközösségbe. Gyakorló segédlelkészi

kinevezést kaptak: okt. 1-től Szén Sándor a kolozsvár-napocai 1. számú, nov. 1-től Péterfi Sándor a kidei és 1981. jan. 1-től Varga Sándor a vadadi egyházközségbe.

Török Ferenc volt székelyszentmihály—bencédi lelkész munkaszerződsését meg nem felelő magatartása miatt az Egyház nov. 18-tól felbontotta.

Felekezeti teológiai konferencia

November 26—27. napjain tartotta 36. ülését a felekezeti teológiai konferencia Kolozsvár-Napocán, a Protestáns Teológiai Intézet rendezésében. A gyűlésen részt vettek az ortodox, református, evangélikus és unitárius egyházak képviselői, a teológiai intézetek (Bukarest, Szében, Kolozsvár-Napoca, Gyulafehérvár, Iași) rektorai, prorektorai és tanárai; az egyházi központok tanácsosai, teológiai doktorok és doktorjelöltek, meghívott lelkészek és vendégek.

A konferencia az 1980 júniusában Melbourne-ban (Ausztrália) tartott missziói és evangelizációs kongresszus témáját, „*Jöjjön el a te országod*“ tárgyalta. A kérdéssel három előadás foglalkozott: dr. Ioan Bria bukaresti ortodox teol. tanár: *Jöjjön el a te országod: a Melbourne-i kongresszus eredményeinek értékelése*; dr. Kozma Zsolt, kolozsvár-napocai teol. tanár: *Jöjjön el a te országod, mint valóság és reménység*; dr. Dumitru Abrudan, nagyszebeni ortodox teol. tanár, prorektor: *Istenországa társadalmi vetülete*.

Az előadásokat követő megbeszélés során többek között tetszhalant Antonie Plămădeală ortodox püspök (Buzău), aki részt vett a Melbourne-i kongresszuson, kiegészítve Bria professzor értékelését. A kongresszus sok kérdést nyitva hagyott, és válasz nélkül maradt a főtéma is. Szerinte az egyháznak világos állásfoglalást kell kialakítania és vállalnia maradék nélkül az igaz, jó és a szép eszményeinek megvalósítását. Istenországa változás, nemcsak belső, hanem külső is, amelynek válaszolnia kell a kérdésre: mit tettünk és mit mulasztottunk el. Ebből következik, hogy Istenországa megvalósítása nemcsak egyéni, hanem közösségi tett is.

A délutáni ülésen felszólt dr. Kovács Lajos püspök is, aki többek között ezeket mondotta: „A jézusi Istenországa fogalom kutatásának a történetével annak idején magam is sokat foglalkoztam, amint azt 1938-ban Strassbourgban francia nyelven megjelent doktori dolgozatom bizonyítja. Dolgozatom kiértékelő részében próbáltam kimutatni, hogy Jézus tanításában egymás mellett vagy időbeni egymásutánban Istenországgal kapcsolatban két felfogás létezik. Jézus szerint Istenországa lényegében jövőbeni: Isten kizárólagos munkája által csodálatos, titokzatos módon, az embertől függetlenül fog megvalósulni. De vannak az evangéliumokban olyan szövegek is, amelyekben Jézus egy szellemi Istenországról beszél, amely ha csak csírájában is, de már jelen van és nyilvánvalóvá válik az ő tevékenysége által mindazok szívében, akik hisznek benne és megtérnek.

Jézus tanítása szerint Istenországa nagyon közel van, de nem mindig imminens; ő számol az idővel. Tanításából egy olyan személyiség rajzolódik ki, aki biztos talajt érez lábai alatt. Ezek a szavai: „Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes“ (Mt 5,

48), azt mutatják, hogy Istenországa közeli eljövetele nem uralja teljes mértékben gondolkozását; ezért nyújt tanítványainak egy magasrendű erkölcsant, amely célt, értelmet, tartalmat ad a hívő ember életének.

De bármiképpen is értelmezzük Istenországa fogalmát, egy dologban, gondolom, mindnyájan, bármilyen felekezethez tartozunk is, egyet értünk: Istenországa egy eszményi világ, amelyben az igazságosság, békeesség, jóság, megbocsátás és szeretet teljes tökéletességben érvényesülnek. Nekünk pedig az a magasztos, szent hivatásunk, hogy mint hívő keresztények, mint egyházaink irányítói és öntudatos állampolgárok, mindennapi életünkben, hitünkben, általános emberi magatartásunkban és cselekedeteinkben arra igyekezzünk, hogy az evangélium kettős szeretetparancsa alapján feltétlen istenhitünkkel és a felebarát szüntelen szolgálatával a Jézus- vagy Krisztus-tanítvány nevezetre méltókká váljunk.“

A megbeszélések után a konferencia konklúzióit a rektorokból és prorektorokból álló bizottság foglalta össze.

Nov. 27-én a résztvevők meghallgatták dr. Aurel Ghibuțiu-nak, a bukaresti Világgazdasági Intézet munkatársának előadását, amelyet az új gazdasági világrend kialakításának szüksége és Románia hozzájárulása tárgyköréből tartott. A nagy érdeklődést kiváltó előadást megbeszélés követte, amelynek rendjén az előadó válaszolt a feltett kérdésekre.

A felekezeti teológiai konferencia, mint eddig annyiszor, ez alkalommal is bizonyoságot tett a keresztény ökumené élő és cselekvésre ösztönző szelleméről, amely egyházaink közös munkáját segíti, hogy egymás jobb megértésén keresztül, együtt szolgálják Istenországa megvalósulását, az igazabb és szebb emberi élet kiteljesedését népünk körében.

Lelkészeiktatók

A homoródszentmártoni egyházközösségben aug. 17-én iktatták be Kászoni József újonnan kinevezett lelkészt. A kinevezési iratot Keresztes Sándor köri jegyző olvasta fel, ezután az új lelkész tartotta meg beköszöntő prédikációját Zsid 11, 16 alapján. Ezt követően dr. Kovács Lajos püspök Mt 6, 33 alapján szólt a gyülekezethez és az új lelkészhez. A beiktatást Báró József esperes végezte.

Dr. Kovács Lajos püspök afiát és a Főtisztelendő Asszonyt a gyülekezet részéről Kádár Dombi Mózes és Jakab Margit köszöntötték. Az új lelkészt Simén Domokos csíkszeredai lelkész a lelkészi kar, Kiss Domokos kénosi lelkész a szomszéd egyházközség nevében üdvözölték. A helybeli ref. egyházközség köszöntését Bedő Gedeon lelkész tolmácsolta. A beiktató ünnepély után a gyülekezet tagjai szeretetvendégségen vettek részt.

A székelyderzsi egyházközség nov. 30-án iktatta be Katona Dénes lelkészt. A kinevezési irat felolvasása után az új lelkész beköszöntő beszédét Jer 1, 6—8 alapján tartotta meg. Ezt követően dr. Kovács Lajos püspök prédikált Isten és ember szolgálatára buzdítva a gyülekezetet és új lelkésztét Mk 12, 28—31 és Mt 7, 12 alapján. Katona Dénes lelkészt Báró József esperes iktatta be hivatalába.

Dr. Kovács Lajos püspök afiát Báró József az egyházkör. Brók Ferenc és Kerestély Edit az egyházközség nevében üdvözölte. Katona Dé-

nes lelkészt köszöntötték Pál Ákos, Kerestély Margit és Orbán Olga a gyülekezet, Sándor Botond a szomszéd gyülekezet, Kibédi Pál a szülőfalu, Kiss Tihamér ny. lelkész az előd, és Bak Sándor ref. lelkész a szomszéd kányádi testvér-felekezet nevében. A beiktató ünnepély szeretetvendégséggel ért véget.

Channing születése kétszáz éves fordulóján dr. Jack Mendelsohn amerikai unitárius lelkész (Bedford, Mass.), a Channing emlékbizottság elnöke, látogatta meg egyházunkat. Április 20-án Kolozsvárt és Tordán, a vasárnapi istentisztelet keretében, előadást tartott William Ellery Channingről, az amerikai unitarizmus atyjáról, a mindig időszerű teológusról és humanistáról. Dr. Jack Mendelsohnt egyházunk nevében dr. Kovács Lajos püspök köszöntötte. Az előadást dr. Erdő János tolmácsolta magyarul.

A 70 éves Bartók Béla főgondnokot ünnepelte a Magyarországi Unitárius Egyház. Az ünnepélyt bevezető, aug. 24-én tartott istentiszteleten a Nagy Ignác utcai templomban dr. Kovács Lajos püspök prédikált. Aug. 25-én az E. K. Tanács ünnepi ülésén dr. Ferencz József püspök köszöntötte elnöktársát 70. születésnapján. Egyházunk és az Unitárius Világszövetség (IARF) elnöksége nevében dr. Kovács Lajos üdvözölte főgondnok afiát, akinek továbbra is jó egészséget és eredményekben gazdag szolgálatot kívánunk.

A „Lelkiismerethez szóló felhívás alapítványa“ elnökének, dr. Arthur Schneiernek vezetésével, az Amerikai Egyesült Államok különböző egyházainak képviselőiből álló 11 tagú küldöttség látogatott országunkba júl. 27. — aug. 10. közötti időben. Itt-tartózkodásuk ideje alatt megbeszéléseket folytattak a hazai egyházak vezetőivel, templomokat, kolostorokat, műemlékeket, teológiai intézeteket, társadalmi, kulturális és művelődési intézményeket látogattak meg.

Kolozsvári tartózkodásuk alatt aug. 4-én Egyházunk fogadást rendezett a vendégek tiszteletére, melyen jelen voltak a testvér-felekezetek vezetői is. A baráti légkörben lefolyt találkozáson Egyházunk püspöke, valamint a vendégek képviselői részéről pohárköszöntők hangzottak el.

A Református Világszövetség Európai Ágazata szept. 9—14. között tartotta nagygyűlését Brassó-Pojánán, melyen mintegy 250 külföldi és hazai delegátus és meghívott vendég vett részt. Jelen voltak a hazai testvéregyházak képviselői is; egyházunkat dr. Szabó Árpád teol. tanár képviselte.

A nagygyűlés teológiai főtémája volt: hogyan látja a mai keresztény ember az Istennel való szövetséget mint vallása alapját. Az előadásokat munkacsoportokban beszéltek meg.

A következő időszakra az Európai Ágazat Tanácsa elnökének Douglas Shaw professzort választották meg.

A nők egyenjogúsága az egyházban. Ezzel a kérdéssel foglalkozott az Egyházak Világtanácsa által rendezett három teológiai konferencia, amelyek részét képezik egy átfogó tanulmánynak a *Nők és Férfiak Közössége az Egyházban* c. témával.

A három konferencia tárgya szorosan összefüggött egymással. Az első, amelyet Klingenthalban (Franciaország) tartottak 1979-ben, a nők felszentelésének teológiai kérdéseivel foglalkozott. A második színhelye

Niederaltaich (Német SZK) volt egy évvel később, és itt az Istenről való felfogás képezte a fő témát. A harmadik összejövetel Amszterdamban (Hollandia) volt 1980-ban, a Szentírás tekintélyének kérdését tárgyalta a nők új tapasztalata fényében.

Mindhárom gyűlésen a résztvevők megállapították, hogy a keresztény tanítás férfi Isten-képe és nyelvezete ellentétben áll az emberi természet teljességéről alkotott elképzeléssel. A nők helyzetének a megváltozása, amely a szekuláris világban bekövetkezett, megköveteli a Biblia nőről való tanításának új értelmezését. Több szentírási hely úgy mutatja be a nőket, mint akik készek felvenni a harcot az igazságtalanság ellen s szembeszállni a tekintéllyel. Mégis a legtöbbit idézett helyek csak egyoldalú képét adják a nőknek, mint akik engedelmesebbek és alázatosak és akik méltatlanok felelősségteljes feladatot betölteni az egyházban. Ezért az elfogult beállítáért a felelősség azokat terheli, akik ragaszkodva a Biblia régi értelmezéséhez, tagadják a nők és férfiak közti egyenlőséget. A konferencia különleges jelentősége az volt, hogy a Biblia tekintélyének egy új felfogását hangsúlyozta ki, a „szeretetszolgálat“ tekintélyét, amely felszabadítja mind a nőket, mind a férfiakat.

Dr. Rapp Károly evang. lelkipásztor, teológiai tanár, életének 64. évében, szept. 12-én meghalt. A Protestáns Teológiai Intézet kötelelességtudó tanára volt. Huszonkilenc éven át odaadással vett részt az intézmény fejlesztésében. 1973—1978. között az Intézet rektora volt; fáradtságot nem ismerve, megrokkant egészséggel is végezte tanári munkáját. Protestáns hagyományaink és a keresztény öikuméné szellemében szolgált közös lelkésznevelésünk ügyét. Szeptember 15-én temették a kolozsvár-napocai evangélikus temetőben.

Márton Aron ny. gyulafehérvári püspök, életének 85. évében, szept. 29-én elhunyt. Ötvenhét évig szolgált hűséggel a katolikus egyházat. Mint főpásztor negyvenegy éven át vezette a gyulafehérvári egyházmegyét. Pihenést nem ismerve látogatta az egyházközségeket, vizsgáltta és bátorította a híveket. Emberségével, egyenességével, felelősségvállalásával és áldozatkészségével kiérdemelte nemcsak papjai és hívei ragaszkodó szeretetét, hanem a másvallású és más gondolkodású embertársai tiszteletét és megbecsülését.

Egyházunk barátjának tekintettük, aki 1968-ban részt vett a négy-százéves évfordulót ünneplő kolozsvári Zsinati Főtanács ülésén és 1972-ben dr. Kovács Lajos püspök beiktatásán.

Márton Aront okt. 4-én a székesegyház kriptájában helyezték végső nyugovóra. A temetésen egyházunkat dr. Kovács Lajos és dr. Barabássy László vezette küldöttség képviselte.

Az IARF Vezető Tanácsa okt. 31. és nov. 1. napjain tartotta rendes évi gyűlését dr. Carolyn Howlett elnöklete alatt. A tárgysorozat legfőbb pontja az 1981. júl. 24—31. között Hollandiában tartandó világkongresszus előkészítése volt. Az ülésen részt vett dr. Kovács Lajos püspök.

Dr. Gyarmathy Árpád főgondnok dec. 11-én töltötte 80. születésnapját. Az évforduló napján az Egyházi Központ tisztviselői köszöntötték, Isten áldását kérve életére és további munkásságára.

Az UNICEF — az Egyesült Nemzetek Szervezete Gyermekjóléti Alapjának most kiadott jelentése szerint a gyarmati sorból nemrég fel-

szabadult, más néven fejlődő országokban 1979-ben született több mint 122 millió gyermek közül az 1980-as esztendő végéig 12 millió — tehát minden tizedik — éhen halt vagy betegség áldozatául esett. A jelentés szerint ezeket az országokat évente 20 milliárd dollárral kellene segíteni, s a kérdés megoldódna. Előteremthető-e ez az összeg? Az UNICEF-jelentés szerint igen! Volna honnan: a világszerte fegyverkezésre költött összegből.

HALOTTAINK

Id. Báró József ny. lelkész 89 éves korában jún. 14-én Székelyudvarhelyen elhunyt. Jún. 16-án helyezték örök nyugalomra a városfalvi temetőbe. 1892. jan. 30-án született Szentábrahámon. Tanulmányait az Unitárius Teológiai Akadémián végezte az 1910—1914 években. Lelkeszi szolgálatát Székelymuzsnán kezdte, majd Városfalván folytatta 61 éven keresztül 1975. okt. 1-ig. A temetési szertartást Farkas László városfalvi lelkész végezte, egyházunk nevében dr. Kovács Lajos püspök búcsúztatta. Búcsúbeszédék hangzottak el az egyházkör lelkészei, az egyházközség hívei, volt tanítványok és a szomszéd egyházközségek, valamint a szülőfalu részéről.

Rostás Dénes ny. lelkész, teol. tanár életének 77. évében, okt. 2-án Kolozsvár-Napocán elhunyt. 1903. dec. 23-án született Komjásztzegen. Teológiai tanulmányait az 1925—1929. években az Unitárius Teológiai Akadémián és az 1929—1931. években a manchesteri Unitarian Collegében végezte. Lelkeszi szolgálatát Erzsébetvároson kezdte, majd Kálnokon, Bölönben, Alsófelsőszentmihályon folytatta. Esperese volt a háromszéki és kolozs—tordai egyházköröknek. Az 1959—1961 közötti években mint teológiai tanár működött. 1962-től mint kolozsvári lelkész szolgált. 1970-ben, 39 évi szolgálat után vonult nyugalomba. Okt. 6-án temették el a Házsongárdi temetőbe. A temetési szertartást dr. Kovács Lajos püspök végezte.

Emlékük legyen áldott!

Előfizetőink figyelmébe

A Keresztény Magvető előfizetési díja az 1980. évben belföldön és a szocialista országokban évi 70 lej, amelyet belföldön a lelkészi hivatalok útján vagy közvetlenül az egyházi központban (3400 Cluj-Napoca, Lenin út 9) lehet kifizetni.

Magyarországi olvasók a Posta Központi Hírlapiroda Külföldi előfizetési osztályánál — Budapest, VII. Lövvölde tér 7. sz. fiókjánál fizethetnek elő. A többi szocialista országokból az ILEXIM — Departamentul Export—Import Presă, P.O. Box 136—137 telex: 11226, București, str. 13 Decembrie nr. 3 címre kell fizetni.

Az előfizetési díj a nyugati országok részére 150 lej, mely összeg ugyancsak az ILEXIM — Departamentul Export—Import Presă, P.O. Box 136—137 telex: 11226, București, str. 13 Decembrie nr. 3 címre fizetendő.

G. Henk van de Graaf: A németalföldi akadémiák és az erdélyi protestantizmus a XVIII. században 1690—1795. [Nagyvárad] 1979. 251 l.

A nyomtatásban is megjelent doktori értekezésről az mondható el, ami a külföldi peregrináció területén számos kutatási eredményről elmondható, hogy az nem annyira „készült“, mint inkább „született“. A találkozás örömeiből született. Amint a szerző mondja, „azoknak az embereknek az örömeiből, akik azelőtt nem ismerték egymást, s a találkozásnál egyszerre kiderült, hogy már hosszú ideje útítársak ugyanazon cél felé.“

A szerző, G. Henk van de Graaf holland református lelkész, 1968-ban iratkozott be a Protestáns Teológiai Intézet doktori kurzusára. A könyv tulajdonképpen az 1978-ban megvédett doktori értekezése.

A szerző művében az erdélyi protestáns diákok hollandiai peregrinációjának 1690—1795 közötti időszakát teszi vizsgálatá tárgyává. Az időszak ily merev körülhatárolása kettős célzatú: egyfelől 1690 a Németalföldi Köztársaság életében egy viszonylag békés időszak kezdete; Erdélyben az 1691-ben megjelenő Lipót-féle hitlevél szintén új irányt szab közel egy évszázadon át; másfelől 1795 a kutatás „terminus ad quam“-je, a Köztársaság belső elerőtlenedését betetőző francia megszállás idejének kezdete, Erdélyben pedig a XVIII. század végén a bécsi kormány betiltja a hollandiai egyetemjárást.

A szerző öt hollandiai akadémia keretében kutatja az erdélyi diákok peregrinációját: Leiden, Franeker, Groningen, Utrecht és Harderwijk. Az öt akadémián az Alba Studiosorum Academicarum-ban beírt erdélyi hallgatók időrendi sorrendben való ismertetése teszi a könyv harmadik fejezetét számunkra a tanulmány egyik legjelentősebb részévé. Végigkövethetjük a hallgatók életét és tanulmányi munkáját, betekintést nyerünk a XVIII. századi holland protestáns teológiába és a teológiai oktatásba. Értékes adatokkal szolgál a németalföldi akadémiák professzorairól, a leideni Kollégiumi Tanács régenseiről és alrégenseiről.

Az utolsó fejezet (VI. fejezet), „A peregrináció hatása Erdélyben“ a maga nemében egy kerek egész, és betetőzi Henk van de Graaf értékes művét, de csak annyiban, hogy annak teljességéről egy ehhez hasonló munkából alkothatunk magunknak képet.

Az unitáriusok számára a németalföldi akadémiákra való járás egy közbeeső állomás. A wittenbergi, odera-frankfurti, padovai peregrinációk után következik és folytatódik a bécsi, berlini, jeni, göttingai, majd az angol és az amerikai peregrinációval, hogy a rendkívüli eseteket ne is említsük.